



ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 959 056 773
Organisasjonsform: Stiftelse
Foretaksnavn: TRANSPORTØKONOMISK INSTITUTT
Stiftelsen Norsk senter for samferdselsforskning
Forretningsadresse: Gaustadalléen 21
0349 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2023 - 31.12.2023

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Hans Bjørne Grimsrud
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 02.04.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 03.06.2026



Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Driftsinntekter		182 751 946	164 980 115
Sum inntekter	1	182 751 946	164 980 115
Kostnader			
Direkte prosjektutlegg	1	35 367 220	33 826 966
Lønnskostnad	2	114 951 465	103 535 373
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	1 526 952	1 662 980
Annen driftskostnad	2	26 506 958	27 373 001
Sum kostnader		178 352 595	166 398 319
Driftsresultat		4 399 351	-1 418 204
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	4		
Annen finansinntekt	4, 5	14 253 214	10 632 012
Sum finansinntekter		14 253 214	10 632 012
Annen rentekostnad	4		
Annen finanskostnad	4	564 494	9 761 195
Sum finanskostnader		564 494	9 761 195
Netto finans		13 688 720	870 817
Ordinært resultat før skattekostnad		18 088 071	-547 387
Skattekostnad på resultat	6		
Ordinært resultat etter skattekostnad		18 088 071	-547 387
Årsresultat	7	18 088 071	-547 387
Årsresultat etter minoritetsinteresser		18 088 071	-547 387
Totalresultat		18 088 071	-547 387
Overføringer og disponeringer			



Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Overført fra annen egenkapital		18 088 071	-547 387
Sum overføringer og disponeringer		18 088 071	-547 387



Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	6		
Varige driftsmidler			
Firmahytte		4 665 092	4 665 092
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		2 495 166	2 625 741
Sum varige driftsmidler	3	7 160 258	7 290 833
Finansielle anleggsmidler			
Langsiktige aksjeinvesteringer		38 000 457	41 752 796
Sum finansielle anleggsmidler	8	38 000 457	41 752 796
Sum anleggsmidler		45 160 715	49 043 629
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Kundefordringer	9	9 492 803	14 210 435
Andre kortsiktige fordringer		2 855 222	1 776 858
Konsernfordringer	9	19 231 099	25 343 059
Sum fordringer		31 579 124	41 330 352
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer	5	92 787 922	65 616 525
Markedsbaserte obligasjoner	5		
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	5		
Sum investeringer		92 787 922	65 616 525
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	10	29 557 412	30 302 441
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		29 557 412	30 302 441
Sum omløpsmidler		153 924 459	137 249 317



Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
SUM EIENDELER		199 085 173	186 292 946
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		30 000 000	30 000 000
Sum innskutt egenkapital		30 000 000	30 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		95 477 707	77 389 635
Udisponert resultat			
Sum opptjent egenkapital		95 477 707	77 389 635
Sum egenkapital	7	125 477 707	107 389 635
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Utsatt skatt	6		
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		3 416 853	3 060 760
Sum annen langsiktig gjeld	11	3 416 853	3 060 760
Sum langsiktig gjeld		3 416 853	3 060 760
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		17 349 465	8 419 987
Betalbar skatt	6		
Skyldig offentlige avgifter		10 791 318	13 856 986
Utbytte		13 508 980	13 253 893
Kortsiktig konserngjeld		24 456 362	36 763 339
Annen kortsiktig gjeld		4 084 489	3 548 346
Sum kortsiktig gjeld		70 190 614	75 842 551
Sum gjeld		73 607 467	78 903 311



Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		199 085 173	186 292 946



INSIGNIS

Til styret i
Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen Norsk Senter For Samferdselsforskning

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen Norsk Senter For Samferdselsforskning sitt årsregnskap som viser et overskudd på kr 18 088 071. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultat og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under "Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet". Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav

INSIGNIS AS

Adresse: Sandakerveien 138, 0484 Oslo
Org.nr. 917 835 810 MVA, Foretaksregisteret

www.insignis.no



INSIGNIS

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

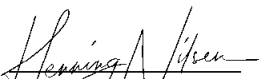
Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtekter for øvrig.

Oslo, 2 april 2024

Insignis AS


Henning Nilsen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2023

TØI er en forskningsstiftelse som er et nasjonalt senter for samferdselsforskning. Instituttet har et ansvar for å utvikle kunnskap på høyt internasjonalt nivå med god vitenskapelig kvalitet, og skal formidle forskning til nytte for samfunns- og næringsliv.

Året 2023 var et godt år for TØI, og instituttet nådde sine faglige og økonomiske målsettinger. Instituttets nye hovedstrategi for perioden 2023-33 slår fast at *TØI skal sikte mot å være det ledende senteret for samferdselsforskning i Norge*. Det lyktes vi med i 2023. Prosjektvolumet økte, og vi ble flere forskere. Det ble også etablert et nytt forskningsområde knyttet til maskinlæring og stordata, og flere av de eksisterende forskningsområdene fornyet sine planer. TØI hadde i 2023 stor formidlingsaktivitet og var en aktiv bidragsyter i den offentlige debatten rundt transport og mobilitet. Året endte med et av de beste økonomiske resultatene i TØIs historie og en overskuddsdeling på vel 35.000 kr pr ansatt.

Oppdragsinngangen var svært god med en netto omsetning på over 147 mill. kroner. Driftsresultatet var positivt på 8 mill. kroner før bonusberegning, og 4,4 mill. kroner etter. Årsresultatet etter finansposter viste et overskudd på 18 mill. kroner etter overskuddsdeling.

Instituttet har et stimulerende forskningsmiljø med kompetente og engasjerte medarbeidere i et inkluderende arbeidsmiljø som verdsetter mangfold. Det ble ansatt elleve nye medarbeidere. Ni gikk av med pensjon eller sluttet, dette inkluderer pensjonister på timekontrakt. Instituttet hadde ved årsskiftet 110 ansatte inkludert pensjonister på timekontrakt. Til sammenligning var det ved begynnelsen av året 108 ansatte inkl. timeansatte. 11 forskere som arbeidet med doktorgradsavhandling. Antall årsverk tilgjengelig for forskning (inkluderer timer fra administrasjon og kommunikasjon, men eksklusive permisjoner, stillingsbrøk og avtalt fravær gjennom året) var på 75,8 årsverk. Instituttets forskere er etterspurte som foredragsholdere både nasjonalt og internasjonalt, og forskningen er hyppig referert til i mediene.

Faglig virksomhet

TØIs forskere publiserte 73 artikler i vitenskapelige tidsskrifter med fagfelleevaluering, hvorav flere artikler på Nivå 2. I tillegg kommer to bidrag i bøker utgitt på forlag, samt bidrag i en TemaNord og en Concept-rapport, som alle er godkjent for kreditering innenfor ordningen med resultatbasert grunnbevilgning.

Dette gir til sammen 90,6 publiseringspoeng i publiseringsarkivet Cristin. Det interne målet på TØI (KPIen) er ett publiseringspoeng per forskerårsverk. Kapasiteten dvs. antallet timer tilgjengelig for forskning, er i 2023 på 75,8 årsverk. Vi har med andre ord overgått målet om ett poeng per forskerårsverk med god margin. Alle forskningsgruppene bidrar til det gode resultatet.

Forskerne ved instituttet har også vært aktive allmennformidlere ved å holde ca. 300 foredrag for brukermiljøene i Norge. I tillegg kommer 36 foredrag på internasjonale konferanser.

TØI-rapportene er en velkjent rapportserie innen transportforskningen, og mange av instituttets oppdrag rapporteres gjennom denne. Instituttet utga 74 TØI-rapporter i 2023, som er et høyt antall, i tillegg til publikasjoner fra EU-prosjekter og andre samarbeidsprosjekter. Instituttets rapporter og resultater er tilgjengelig for alle interesserte på TØIs nettsider <https://www.toi.no>.

Rapportene omtales som hovedregel på hjemmesiden med en kort artikkel og legges ut i fulltekst sammen med annet fagstoff og lenker til medieomtale av instituttets forskning. TØI har redaktøransvar for og publiserer Trafikksikkerhetshåndboken (tshandbok.no) og oppslagsverket Tiltakskatalog for transport og miljø (tiltak.no) på internett.

Tabellen under viser faglig utvikling på en rekke punkter.

Tabell 1: Faglig utvikling

	2023	2022	2021
Artikler i internasjonale og norske tidsskrifter med fagfelleevaluering	73	66	74
Publiseringspoeng iht. NVI (foreløpig tall 2023)	90,6	84,1	97,3
Bidrag til konferanserapporter (presentasjoner)	5 (31)	4 (51)	8 (46)
Andel forskere med doktorgrad	52%	51%	49%
Avlagte doktorgrader	3	3	2
Antall TØI rapporter	74	66	51
TØI i media	1771	1900	2180

Stor aktivitet i alle fagfelt

TØIs forskning er organisert i 13 forskningsgrupper. Hver av disse har ansvaret for å utvikle sin forskningsagenda og prosjektportefølje. Gruppene er fordelt på avdeling for mobilitet, sikkerhet og atferd, økonomiske analyser og teknologianalyse og innovasjon.

Forskergruppen **Samfunnsøkonomiske analyser** ledes av Askill Harkjerr Halse og studerer hvordan økonomisk teori og metode kan forklare beslutningene til reisende og bedrifter, og hva dette betyr for økonomisk politikk på samferdselsfeltet. I 2023 har gruppen blant annet forsket på potensialet og virkemidler for klimakutt innenfor hurtigbåtruter, fiskeri og luftfart. Gruppen har også evaluert ordningen med byvekstavtaler i de fire største byområdene. En studie av topp-politikeres bruk av utredninger viser at politikerne setter pris på det faglige grunnlaget, men at politiske hensyn ofte er mer avgjørende for beslutningene om store statlige investeringer. Gruppen har også sett på virkninger av endringer i avgiftssystemet for elbiler, og evaluert potensialet for fot-ruter for elfly.

Gode data og modellberegninger er viktig for all transportplanlegging og sentralt for å beregne effekter av ulike tiltak. Fagfeltet **Transportmodeller** ledes av Anne Madslie og jobber med teoretisk og praktisk utvikling av modellverktøy som blant annet brukes til analyser som underlag for Nasjonal transportplan og andre offentlige dokumenter. Gruppen har levert framskrivinger for person- og godstransport til bruk i NTP 2025-2036, samt tilleggsberegninger som illustrerer mulige effekter på trafikkutviklingen dersom en legger større vekt på klima i planleggingen. De har også bidratt med trafikkberegninger på kommunenivå til bruk i Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsregnskap. Forskningsleder Anne Madslie har sittet i teknisk beregningsutvalg for klima og har bidratt med kunnskap om samferdselssektoren og hvordan sektormodeller for transport kan benyttes til beregning av utslippseffekter av ulike tiltak som påvirker transportomfang og bruk av de ulike transportmidlene.

Fagfeltet **Næringsøkonomi og godstransport** ledes av Inger Beate Hovi. Forskningsområdet omfatter studier av alle sektorer innenfor godstransportmarkedet, herunder IKT, og samspillet mellom gods-

transportmarkedet og norsk økonomi. Ett av satsningsområdene for fagfeltet er maritim økonomi. Et gledelig resultat av denne satsningen i 2023 er at to av de publiserte artiklene, med medforfattere fra fagfeltet, ble valgt ut til å inngå i Elseviers tverrfaglige temanumre for henholdsvis Verdens Havdag og FNs Klimakonferanse 2023 (COP28). I 2023 har gruppen også studert gevinster ved vektøkning for utvalgte lastebil kategorier og vogntogkombinasjoner, samt gevinster av digitaliserte veglister som bl.a. gir bedre grunnlag for ruteplanlegging for tunge kjøretøy. Forskerne har også evaluert hjemleveringsløsninger knyttet til netthandel.

Det primære formålet med fagfeltet **Reisevaner og mobilitet**, som ledes av Susanne Nordbakke, er å forstå reisevaner, identifisere tiltak for å redusere bilbruk og å evaluere effekten av og aksepten for disse. I året som er gått har gruppen blant annet startet opp studier av ikke-kommersiell samkjøring, ulike typer bestillingstransport og «individuelle mobilitetsbudsjetter» som virkemidler for nullutslipp og mer inkluderende transport. Forskerne har også gjennomført flere reisevaneundersøkelser rettet mot arbeidstakere/arbeidsreiser, eldre, barn og ungdom, i tillegg til kontinuerlige undersøkelser av hjemmekontor. Et annet sentralt tema har vært mobilitet og tilgjengelighet i et sosialt ulikhets- og segregasjonsperspektiv. Til sist, studier av sammenheng mellom pandemi, mobilitet, bosetting og helse har også vært sentrale i året som har gått. Gruppen utvikler stadig metodene for å måle både mobilitet og tilgjengelighet. Av konkrete prosjekter som ble avsluttet i 2023 var blant annet en evaluering av Follobanen og hvorvidt åpningen av Follobanen har påvirket bruken av innfartsparkeringsplasser på jernbanestasjonene i og rundt Ski stasjon.

Regional utvikling og reiseliv ledes av Tanu Priya Uteng. Området omfatter forskning om regional utvikling på lokalt, regionalt, nasjonalt og transnasjonalt nivå, samt forskning om reiselivet som næring og fenomen. I tillegg jobber gruppen med kulturarv som et viktig tema. Gruppen har flere store prosjekter under utvikling, både reiselivsanalyser og bruk av natur og kulturlandskap. I 2023 ble prosjektet SKUL som omhandler sosial bæredyktighet i og ved kulturmiljøer publisert. Prosjektet var finansiert av Nordisk ministerråd og var ledet fra TØI.

Forskningsgruppen **Byutvikling og bytransport** ledes av Aud Tennøy. Forskerne i denne gruppen studerer hva slags utvikling av byer og bytransportssystemer som kan bidra til at viktige samfunns mål skal nås, og hvordan plan- og beslutningsprosesser bidrar til at dette skjer. Det gjelder blant annet nullvekst i biltrafikken, mer klimavennlige og attraktive byer med levende og trivelige sentrum, og et mer inkluderende samfunn. I 2023 publiserte gruppen blant annet forskning om mikrourbanisering, om bruken av og opplevelsen av sentrum i norske byer og om endringer i boligpreferanser under pandemien. Forskerne har også utviklet en metode for vurdering av indirekte arealeffekter av større samferdselstiltak og konsekvensene av dette for trafikkutvikling og arealforbruk. Forskningsgruppen driver Forum for byutvikling og bytransport som avholder digitale seminarer som er åpne for alle. I 2023 gjennomførte forumet også et heldags hybrid seminar om sentrumsutvikling. Gruppen driver også Kollektivforum, som har avholder digitale seminarer om kollektivtransport for relevante aktører, samt arrangerer en årlig studietur til utlandet. I 2023 ble turen fullbooket og gikk til Helsinki i Finland.

Gruppen **Marked og styring**, under ledelse av Jørgen Aarhaug, har i 2023 særlig arbeidet med alternative prisløsninger for kollektivtransport, mikromobilitet og universell utforming. Gruppen har bl.a. evaluert billetteksperimentet som Ruter Reis, gratis kollektivtilbud i Stavanger, distansebaserte takster og ulike rabattordninger. På mikromobilitet har gruppen evaluert utleieloven for elsparkesykler og effekten av denne, samt sett på forholdet mellom ulike mikromobilitetsaktører, mikromobilitet og kollektivtransport. Innen universell utforming har gruppen utviklet et undervisningsopplegg og produsert en artikkelserie om universell utforming i transportsektoren. I tillegg har gruppen vært involvert i studier av innføring av ny transportteknologi, regulering og utslipp fra transport. En rapport om manglende toalettfasiliteter i norske byer fikk en god del oppmerksomhet. Det har også omreguleringen og den pågående dereguleringen av drosjenæringen fått.

Forskergruppen **Logistikk og innovasjon** ledes av Sidsel Ahlmann Jensen og studerer blant annet hvordan nye logistikk-løsninger kan bidra til bedre bymiljø, reduserte utslipp og mer effektiv ressursbruk. I 2023 har gruppen blant annet jobbet med netthandel og forbrukeratferd, og analysert problemstillinger relatert til transportbehovet og transportmønstre som følge av netthandel. Gruppen har også vært involvert i uttesting av nye typer små elektriske godskjøretøy i samarbeid med næringsliv og offentlig sektor. Forskerne har blant annet undersøkt hvordan varelevering med automatiserte kjøretøy i byer kan se ut i fremtiden, og hvordan de kan bidra til å nå viktige mål for logistikkaktører. I tillegg har gruppen hatt sentrale roller i EU-prosjekter med ansvar for evaluering av nullutslippsløsninger for logistikk i byer, og utarbeiding av barrierer og drivere for å ta i bruk automatisert transport for logistikk.

Transportteknologi og miljø ledes av Erik Figenbaum, og gruppen forsker på nullutslipp og elektrifisering av transportsektoren. I 2023 har forskerne fokusert på, og videreutviklet, modeller for livsløpsanalyse, kostnader og bevegelses- og stoppmønstre for tunge nullutslippskjøretøy, samt analysert den historiske utviklingen av elbilintensivene. I 2023 ledet Figenbaum arbeidet med søknad om et nytt forskningssenter for forskning på Miljøvennlig Energi (FME). Arbeidet med FME-søknaden ble ledet av TØI med IFE, SINTEF, NTNU, Smart Innovation Norway og UiT som øvrige forskningspartnere.

Forskningsgruppen **Intelligente transportsystemer (ITS)** ledes av Marianne Stølan Rostoft. De forsker på hvordan bruk av ITS kan bidra til oppnåelsen av transportpolitiske mål om bedre trafiksikkerhet, økt effektivitet og bærekraft. Gruppen har en helhetlig og bred tilnærming i nær dialog med eksterne aktører, med (mikro og makro) analyser av brukerbehov og atferd (inkl. mikromobilitet) og systematiske evalueringer. I 2022 koordinerte gruppen bred innsats fra TØI i et rekordstort fireårig EU-prosjekt om automatisert tungtransport, MODI. De sju norske partnerne er i tillegg til TØI ITS Norway, Q-Free, Statens vegvesen, Kartverket, SINTEF, og Viken fylkeskommune. Gruppen koordinerer også TØIs innsats i EU-prosjektet Move21 (om smarte utslippsfrie løsninger i Oslo by) blant annet gjennom deltagelse i Oslo Living Lab. Forskningsleder har også i 2023 ledet nasjonal tverrsektoriell arbeidsgruppe om Sikkerhet i automatiserte systemer – som del av Statens vegvesens nasjonale strategi for automatisert vegtransport.

Forskningsgruppen for **Maskinlæring og Avansert Databehandling** ledes av Stefan Flügel. Gruppen ble etablert i 2023 og har som sitt overordnede mål å utnytte kraften i kunstig intelligens (KI) og maskinlæring (ML) når man samler, analyserer og tolker store mengder data. Forskningsgruppen ønsker å være i forkant av det raskt voksende feltet innen kunstig intelligens og dataanalyse og vil bruke domenekunnskap om transport til å utvikle effektive modeller og KI-baserte verktøy. I det pågående NFR-prosjektet PRELONG har gruppen brukt metoder innenfor generativ KI til å lage syntetiske reisedagbøker for Stor-Oslo-regionen. Innenfor samme prosjekt har gruppen også jobbet med nevralt nettverk som kan predikere kø som simulert i agent-baserte transportmodeller. Disse innovative metodene forventes å kunne bidra med raskere og mer brukervennlige beslutningsverktøy. I et annet prosjekt har gruppen utviklet en dashboard-applikasjon som kan visualisere effekter av ulike parametere for geometrisk utforming av veier. Gruppen har også jobbet med formidling og kunnskapsoverføring om KI og KI-verktøy, både internt og via et heldagskurs for Statens Vegvesen.

Fagfeltet **Sikkerhet og resiliens** ledes av Tor Olav Nævestad. Forskningsområdet omfatter både trafiksikkerhetsforskning, samt sikkerhet, security og resiliens innenfor hele transportområdet. I 2023 arbeidet forskere med innovasjon i trafiksikkerhetsarbeidet knyttet til prosjektet *Facilitating innovation in county authorities' work on road safety* (FICA), føreropplæring, kjøretøybranner i veggutunneler, førerstøttesystemer og ny teknologi, og sikkerhetsmarginer under press i vegsektoren. Gruppen har også hatt flere prosjekter om sikkerhet i busstransport, og har blant annet vært i Brussel og presentert en ny rapport om temaet, sammen med Samferdselsministeren. Rapporten legger vekt på at det bør utvikles en egen europeisk standard for kollisjonssikkerhet i buss, og dette er noe som

norske myndigheter har høyt på agendaen. Gruppen er også en del av det EU-finansierte prosjektet AfroSAFE som studerer trafikksikkerhetsarbeid i europeiske og afrikanske land, og overføring av sikkerhetsprinsipper til afrikanske land. Forskerne har også arrangert seminarer om beredskap i kommunal sektor og innovasjon i trafikksikkerhetsarbeidet. I tillegg til trafikksikkerhetsprosjekter som Hjertesone, hvor man har evaluert trafikksikkerhets- og holdningsarbeid rundt barneskoler, jobbes det kontinuerlig med å oppdatere Trafikksikkerhetshåndboken. Den digitale plattformen gir kunnskap om virkninger av over 140 trafikksikkerhetstiltak.

Atferd og transport studerer menneskelig atferd innenfor transport og trafikksikkerhet, og søkelyset er først og fremst på atferd på individnivå – hva påvirker den enkeltes handlingsvalg i trafikken og i valget av transportmidler og reiseruter? Aslak Fyhri er forskningsleder. Forskergruppen har også i år hatt stor oppmerksomhet rundt prosjektet ReCYCLIST, som har utviklet et nytt verktøy for å registrere ulykker med sykkel, elsparkesykkel og andre former for mikromobilitet i Agder fylke. Prosjektet fortsetter som CyWalk, hvor flere store byområder er involvert og hvor man også skal studere ulykker knyttet til fotgjengere og gange. Katrine Karlsen skal her skrive doktorgrad om konsekvensen av fallulykker hos fotgjengere på livskvalitet og velvære. Gruppen jobber for tiden med flere atferdsøkonomiske eksperimenter, og har etter studier av folks ønske om å bruke bildeling utviklet kalkulatoren *eiedele.no*. Gruppen er også involvert i prosjekter (både nasjonalt og i EU) om selvkjørende kjøretøy, der forskerne studerer sikkerhet knyttet til kjøretøyenes interaksjoner med andre trafikanter. Et annet EU-prosjekt som ledes fra Atferdsgruppa er AMIGOS, hvor TØI har ansvaret for å samle inn data om hva som skal til for å få til grønn og bærekraftig mobilitet i byområder i 10 ulike europeiske land. I juni arrangerte gruppen for tredje gang sin sykkelkonferanse (arrangeres annen hvert år), med fokus på målene om å øke sykkelandelen. TØI-forskere og andre gjester presenterte det siste fra forskningen.

Seminarer og konferanser

Det ble arrangert en rekke faglige seminarer i 2023. Både Forsker til lunsj, ByBy-forum og Kollektivforum holder jevnlig seminarer digitalt i Zoom. De fleste av TØIs digitale seminarer tas opp og legges ut på toi.no og på TØIs Youtube-kanal, slik at publikum kan se presentasjonene når de selv ønsker. Digitale seminarer er en god formidlingskanal for TØIs forskning, og bidrar også til å nå ut til flere aktører og til andre deler av landet.

I 2023 ble det også arrangert en sykkelkonferanse med presentasjoner av det siste fra forskningen. I tillegg arrangerer forskningsgruppene egne seminarer og workshops, der forskningsresultater fremlegges eller informasjon innhentes.

Den 27. og 28. mars arrangerte TØI konferansen Mobilitet 2023 sammen med Opplysningsrådet for veitrafikken (OFV) og 20 partnere fra samferdselssektoren. Konferansen ble gjennomført på The Radisson Blu Scandinavia hotel sentralt i Oslo, med nærmere 500 deltakere. Det legges mye ressurser i konferansen – både strategisk for synlighet og formidling, samt som en møteplass for instituttets forskere. Det er Kommunikasjonsavdelingen som arrangerer konferansen fra TØIs side, og leder programarbeidet, formidlingen og gjennomføringen av konferansen. Konferansen ble arrangert for fjerde gang og var en stor suksess. TØIs forskere var involvert i over halvparten av alle sesjonene og TØI arrangerte selv seks sesjoner.

TØI deltok som vanlig på Arendalsuka og arrangerte en egen sesjon i Samferdselsteltet. Tema for TØI-sesjonen var *Hva må vi slutte med eller gjøre mindre av for å nå våre klimamål?* og tok for seg hvordan veibygging, lokalisering av store virksomheter og arealer til fritidseiendom kan stå i konflikt med de nasjonale klimamålene. Sesjonen trakk mange og relevante tilhørere og foredragsholdere. I tillegg deltok TØI-forskere og TØIs direktør på et stort antall eksterne arrangementer gjennom uken.

Eksponering i mediene

I 2023 var instituttet omtalt i over 1770 artikler i norske aviser, nettaviser, nettsteder samt radio/TV. Antall oppslag påvirkes i betydelig grad av hvilke store samferdselspolitiske debatter som pågår i det offentlige rom. De mange oppslagene i mediene viser at TØIs forskning er etterspurt og relevant kunnskap. Det har også vært mange oppslag i riksmidier som NRK og Aftenposten.

TØIs nettsider har stor trafikk og tallene viser at de besøkende går til flere sider hver gang de er inne på TØI sitt nettsted. De mest besøkte sidene er forsiden, publikasjoner og sider med oversikt over ansatte. Besøkende bruker lengst tid på siden med publikasjonssøk. Analyseverktøyet vi benytter, Google Analytics, gjorde en oppdatering høsten 2023. Det endret måten besøk på nettsidene blir registrert. Det finnes derfor ikke sammenlignbare tall for perioden.

Instituttet bruker også Facebook, LinkedIn og i noen grad X (Twitter) til å formidle forskning og for å markedsføre innhold på TØIs hjemmesider.

TØI er også medlem i Forskning.no og bruker nettstedet som publiseringskanal, både knyttet til medlemssaker og frittstående reportasjeinnhold og kronikker.

I 2023 fikk instituttet stor oppmerksomhet i mediene rundt temaer som blant annet byvekstavtaler, priseksperimenter i kollektivtransporten, deregulering av drosjemarkedet, elsparkesykler og jernbanereformen.

Eksternt samarbeid

TØIs forskere deltar i betydelig grad i nasjonale og internasjonale nettverk gjennom ulike EU-prosjekter og verv i internasjonale organisasjoner og komiteer.

I 2023 deltok TØI i følgende EU-prosjekter: AMIGOS, MODI, AfroSAFE, MOVE21 og ULaaDS. I tillegg deltar TØI i en rekke andre internasjonale prosjekter, blant annet innen rammen av programmene ERA-NET Cofund, Joint Programming Initiatives (JPI) og bilaterale programmer som EEA Norway Grant (norske EØS-midler).

TØI er representert i 26 internasjonale og 25 norske komiteer, styrer og utvalg innen transportsektoren.

Anne Madslie deltok i teknisk beregningsutvalg for klima som ble oppnevnt av regjeringen i 2018.

Europeiske nettverk

For å orientere oss på den europeiske forskningsarenaen er TØI aktiv i ECTRI (European Conference of Transport Research Institutes), der vi deltar i det forskningspolitiske samarbeidet, og i FERSI (Forum of the European Road Safety Research Institutes) som omhandler trafikkikkerhet. ECTRI og FERSI fungerer dessuten som arenaer for faglig samarbeid og konsortium-dannelse overfor EUs rammeprogram for forskning.

TØI er medlem i to europeiske partnerskap knyttet til Horisont Europa – CCAM (for kooperativ, tilkoblet og automatisert transport) og 2Zero (for nullutslippsteknologi). Dette gir oss mulighet for samhandling med aktører utenfor forskningssektoren, noe som er viktig for å lykkes i Horisont Europa. TØI er i tillegg medlem i nettverk som POLIS (vekt på byer og regioner) og ALICE (logistikknettverk).

Deltakelse i norske forskningssentre

TØI deltar i MoZEES (Mobility Zero Emission Energy Systems), et forskningssenter for miljøvennlig energi. Senteret ledes av IFE (Institutt for energiteknikk). Prosjektet har en varighet på inntil åtte år, fram til ut 2024, og verdi på 260 millioner kroner over denne perioden. TØI leder arbeidspakken som handler om policy- og teknisk-økonomiske analyser.

TØI er også del av HyValue (Senter for hydrogen produksjon og bærekraftige verdikjeder), et forskningssenter for miljøvennlig energi på hydrogen og ammoniakk med vekt på nye produksjonsmetoder og samfunnsvitenskapelig forskning. FMEen har opp mot 60 partnere, skal vare til 2030 og er ledet av NORCE. TØI har sitt hovedfokus på bærekraft i den maritime sektoren.

TØI deltar også i INCLUDE (INCLUsive Decarbonization and Energy transition), et forskningssenter for miljøvennlig energi med mål om å utvikle kunnskap og løsninger for å realisere et sosialt rettferdig lavutslippssamfunn. Senteret ledes av Senter for Utvikling og Miljø ved UIO. Prosjektet har en varighet på inntil åtte år (2019-2027) og en verdi på 165 millioner kroner. TØI bidrar til arbeidspakker som handler om energibrukens geografi og kommuner som endringsaktører.

Veiledning og fagfellevurdering

Forskerne ved TØI er reviewere, kommentatorer eller redaksjonsmedlemmer i om lag 35 vitenskapelige tidsskrifter. Deltakelse i slike nettverk er en viktig del av instituttets faglige utvikling. Samtidig er det også en garanti for våre nasjonale oppdragsgivere at den kunnskapen de innhenter kommer fra et institutt som er oppdatert med hensyn til forskningsresultater i andre land og som holder god internasjonal standard.

Mange medarbeidere er også aktive veiledere. 13 medarbeidere veiledet til sammen 13 doktorgradskandidater og seks mastergradskandidater.

Institutsamarbeid og allianser

I Forskningsrådets system tilhører instituttet Miljøforskningsarenaen. Instituttene på miljøforskningsarenaen har en strategisk samarbeidsorganisasjon, Miljøalliansen, hvor TØI er medlem. TØI deltar også aktivt i samarbeidet innenfor Forskningsinstituttens fellesarena (FFA), en paraplyorganisasjon for alle de anvendte forskningsinstituttene i Norge.

TØI er en del av Oslo Science City. Adm. dir. Bjørne Grimsrud sitter i styret, og målet er at TØI skal være en sentral aktør i Oslo Science City-samarbeidet. Oslo Science City er Norges første innovasjonsdistrikt med ca. 30.000 studenter og 7 500 forskere, landets beste universitet, universitetssykehus, forskningsinstitutter i verdensklasse samt over 300 bedrifter. TØI bruker dette samarbeidet til å etablere nettverk og allianser for forskningssøknader

Kompetanse og kompetanseutvikling

TØI har et tverrfaglig miljø der mange ulike fagbakgrunner er representert. Den største gruppen er økonomer, men også ingeniører, sosiologer, statsvitere, psykologer og geografer er godt representert, i tillegg til flere andre faggrupper, som for eksempel byplanleggere. Instituttet legger stor vekt på kontinuerlig kompetanseheving blant de ansatte. Tre TØI-medarbeidere har i løpet av 2023 avlagt doktorgrad: Gøril Louise Andreassen på avdeling for Økonomiske analyser, Jørgen Aarhaug på avdeling for Mobilitet og Karin Fossheim ved avdeling for Teknologianalyse og innovasjon.



TØI har, som andre norske forskningsinstitutter, en karrierevei for forskere og rådgivere gjennom et kompetansebasert stillingssystem. I 2023 ble to medarbeidere Forsker I, én ble Spesialrådgiver og én ble Forsker II. Instituttet legger i tillegg til rette for at forskere kan ta doktorgrad. Ved utgangen av året har 49 av TØIs medarbeidere doktorgrad. Det utgjør 52% av forskerne og er over målsettingen på 50%.

TØI legger også vekt på å rekruttere studenter som kan skrive mastergradsoppgave på våre fagområder. Instituttet tilbyr både veiledning og kontorplass.

Grunnbevilgningen

TØIs muligheter til å ivareta og utvikle rollen som et vitenskapelig forskningsinstitutt er avhengig av grunnfinansieringen som gis via Norges forskningsråd. Grunnbevilgningen gir avgjørende bidrag til kompetanseheving samt doktorgradsarbeid og internasjonal publisering. Det legger grunnlaget for faglig kvalitet på oppdragsforskningen og gir muligheter for internasjonale oppdrag, spesielt innenfor EUs rammeprogram.

Grunnbevilgningen var på 20,6 mill. kroner, noe som utgjorde 11 prosent av TØIs brutto inntekt.

Åpenhetsloven

TØI jobber for å sikre grunnleggende menneskerettigheter og anstendige lønns- og arbeidsforhold. Implementering av åpenhetsloven ligger på TØIs nettside. Redegjørelse for instituttets aktsomhetsvurdering 2023 vil bli tilgjengelig på nettside fra 30.06.2024.

Godt arbeidsmiljø

I 2023 har instituttet rekruttert 11 nye medarbeidere. Instituttet hadde 110 ansatte ved utgangen av 2023. Sykefraværet var på totalt 5,71 prosent, mot 6,24 prosent i 2022. Herav utgjorde langtidssykefraværet 3,61 prosent, mot 3,41 prosent i 2022. Dette er en økning som bekymrer og som vi vil jobbe aktivt med å redusere framover.

TØI er en sertifisert miljøfyrtårnbedrift. Som forskningsinstitutt arbeider vi med mange miljørelaterte problemstillinger innen transportsektoren. Det er viktig for instituttet å ha orden i eget hus. Eksempler på tiltak er å tilrettelegge for hjemmekontor, bedriftsavtale med Ruter om miljøbevisste reisvalg for våre ansatte, være lokalisert nær kollektivtransport og drive kildesortering i lokalene våre.

TØI hadde ingen hendelser med personskaade i 2023. Instituttet har ikke produksjon som forurenser ytre miljø.

Instituttet jobber for å opprettholde en representativ kjønnsbalanse i personalet. Dette oppnås ved å praktisere en likestillingspolitikk ved rekruttering og i påfølgende karrierestadier på alle nivå. For å fremme likestilling og hindre diskriminering, har TØI beskrevet satsingen i en likestillingsredegjørelse. Plan for kjønnsbalanse (Gender Equality Plan) dokumenterer hvem som har ansvar og oppfølging av arbeidet med likestillingsredegjørelsen. Rapportene er tilgjengelige på TØIs nettside.

Instituttet har signert The European Charter for Researchers and The Code of Conduct for Recruitment, og fikk i 2021 status «HR Excellence in Research» av EU-kommisjonens ekspertpanel.



Sunn økonomi

Den samlede brutto omsetningen er på 182.751.947 kroner. Driftsresultatet viser et overskudd på 4.399.350 kroner, etter en avsetning til overskuddsdeling på 3.693.638 kroner. Til sammenligning hadde TØI et underskudd på driften i 2022. TØI er svært tilfreds med driftsoverskuddet. Stiftelsen har en sunn finansiell stilling og god soliditet med en egenkapitalandel på 63 prosent. Det har i 2023 vært nok et år med god prosjektinngang. Vi har vunnet nye prosjekter verd 172,5 mill. kroner. Dette er på nivå med fjoråret og gir et godt utgangspunkt for virksomheten i 2024.

Forskningsrådet stod for 51 prosent av dette, inkludert grunnfinansieringen på 20,6 mill. kroner.

Instituttet har en sunn prosjektøkonomi og jobber kontinuerlig med å drive god prosjektstyring.

Kredittrisikoen er lav da instituttet i stor grad har det offentlige som kunde. Det har historisk sett vært lite tap på fordringer.

Utenlandske kontrakter i forbindelse med EU-prosjekter eksponerer TØI for noe valutarisiko. Instituttet har imidlertid ikke inngått avtaler eller tatt opp lån i utlandet for å motvirke valutarisikoen da den vurderes som forholdsvis begrenset.

Instituttet har ikke lån, men derimot betydelige midler plassert i finansmarkedet. Vi er dermed eksponert for endringer i renter og avkastning. Plasseringene ga en svært høy avkastning, og netto finans endte på 13,7 mill. kroner.

Styret er ikke kjent med at det har inntruffet andre forhold som påvirker instituttets finansielle situasjon etter regnskapets avslutning utover ovennevnte. Styret ser positivt på instituttets framtidige økonomiske og faglige muligheter. I samsvar med regnskapsloven § 3–3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Oversikt over oppdragsinngang 2023

	Prosjektinngang (knok)	%-vis fordeling
NFR-program	67.549	39 %
Statlig forvaltning	30.860	18 %
Lokal forvaltning	23.781	14 %
NFR grunnbevilgning	20.618	12 %
Utenlandske	12.262	7 %
Private	11.227	7 %
Diverse	6.226	4 %
Totalt	172.524	100 %

Organisering og daglig ledelse

TØI har hovedkontor i Forskningsparken på Blindern i Oslo. Adressen er Gaustadalléen 21, 0349 Oslo.



TØIs ledergruppe 31.12.2023

Bjørne Grimsrud, administrerende direktør

Kjell Werner Johansen, assisterende direktør, avdelingsleder for Økonomiske analyser

Trine Dale, avdelingsleder for Sikkerhet og adferd

Silvia J. Olsen, avdelingsleder for Mobilitet

Frants Gundersen, avdelingsleder for Teknologianalyser og innovasjon

Gro Østlie, økonomi- og administrasjonssjef

Gina Scholz, kommunikasjonssjef

Styret

TØIs styre har i 2023 hatt fire styremøter.

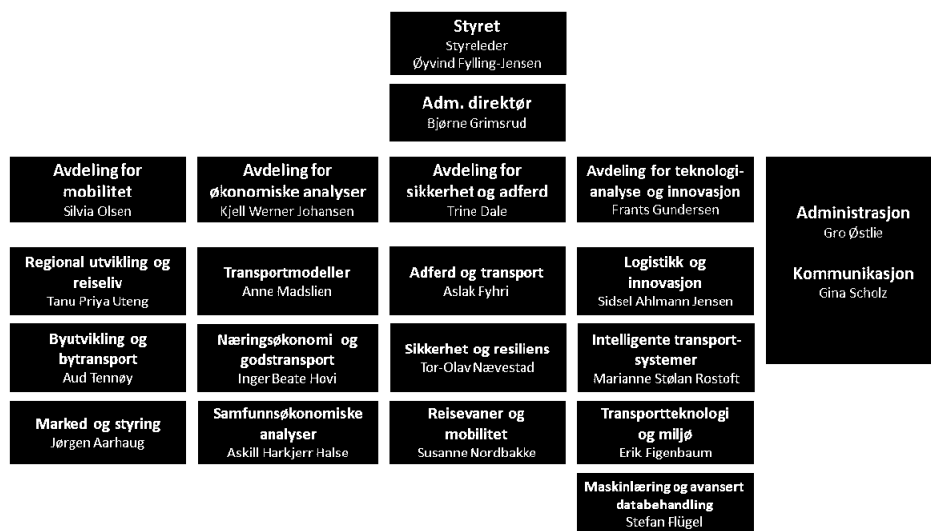
Styret har fram til 1.7.23 hatt følgende sammensetning:

- Styreleder: Ole Andreas Hagen
- Nestleder: Ola Henrik Strand
- Styremedlem: Svein Braathen
- Styremedlem: Grete Skundberg
- Styremedlem: Tomas Svensson
- Styremedlem: Susanne Krawack
- Ansattvalgt styremedlem: Petter Christiansen
- Ansattvalgt styremedlem: Linda Jacobsen

Styret har siden 1.7.23 hatt følgende sammensetning:

- Styreleder: Øyvind Fylling-Jensen
- Nestleder: Ola H. Strand
- Styremedlem: Marit Brandtsegg
- Styremedlem: Grete Skundberg
- Styremedlem: Tomas Svensson
- Styremedlem: Gunnel Fottland
- Ansattvalgt styremedlem: Petter Christiansen
- Ansattvalgt styremedlem: Paal Wangsness

Styret og ledelsen ved TØI takker alle medarbeiderne for arbeidsinnsatsen i 2023.

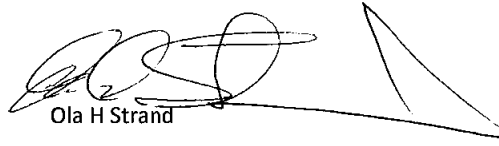


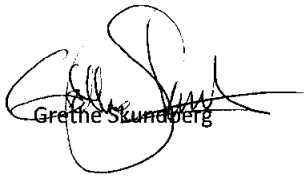
Organisjonskart per 31.12.2023




Oslo, 2. april 2024


Øyvind Fylling-Jensen


Ola H Strand


Grethe Skundberg

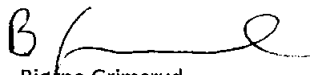

Tomas Svensson


Marit Brandtsegg


Gunnel Fottland


Paal B. Wangsness


Petter Christensen


Bjørne Grimsrud



Årsregnskap 2023

Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen

Norsk Senter For Samferdselsforskning

Styrets årsberetning
Resultatregnskap
Balanse
Kontantstrøm
Noter til regnskapet

Org.nr.: 959 056 773



Resultatregnskap

Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen Norsk Senter For Samferdselsforskning

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2023	2022
Driftsinntekter		182 751 946	164 980 115
Sum driftsinntekter	1	182 751 946	164 980 115
Direkte prosjektutlegg	1	35 367 220	33 826 966
Lønnskostnad	2	114 951 465	103 535 373
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	1 526 952	1 662 980
Annen driftskostnad	2	26 506 958	27 373 001
Sum driftskostnader		178 352 595	166 398 319
Driftsresultat		4 399 351	-1 418 204
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt	4, 5	14 253 214	10 632 012
Annen finanskostnad	4	564 494	9 761 195
Resultat av finansposter		13 688 720	870 817
Resultat før skattekostnad		18 088 071	-547 387
Årsresultat	7	18 088 071	-547 387
Overføringer			
Overført fra annen egenkapital		-18 088 071	547 387
Sum overføringer		18 088 071	-547 387



Balanse

Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen Norsk Senter For Samferdselsforskning

Eiendeler	Note	2023	2022
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Firmahytte		4 665 092	4 665 092
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		2 495 166	2 625 741
Sum varige driftsmidler	3	7 160 258	7 290 833
Finansielle anleggsmidler			
Langsiktige aksjeinvesteringer		38 000 457	41 752 796
Sum finansielle anleggsmidler	8	38 000 457	41 752 796
Sum anleggsmidler		45 160 715	49 043 629
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	9	9 492 803	14 210 435
Andre kortsiktige fordringer		2 855 222	1 776 858
Prosjekter i arbeid	9	19 231 099	25 343 059
Sum fordringer		31 579 124	41 330 352
Investeringer			
Markedsbaserte fond	5	92 787 922	65 616 525
Sum investeringer		92 787 922	65 616 525
Bankinnskudd, kontanter o.l.	10	29 557 412	30 302 441
Sum omløpsmidler		153 924 459	137 249 317
Sum eiendeler		199 085 173	186 292 946



Balanse

Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen Norsk Senter For Samferdselsforskning



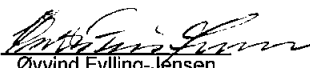



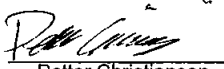
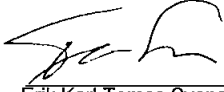
Egenkapital og gjeld	Note	2023	2022
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		30 000 000	30 000 000
Sum innskutt egenkapital		30 000 000	30 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		95 477 707	77 389 635
Sum opptjent egenkapital		95 477 707	77 389 635
Sum egenkapital	7	125 477 707	107 389 635
Gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		3 416 853	3 060 760
Sum annen langsiktig gjeld	11	3 416 853	3 060 760
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		17 349 465	8 419 987
Skyldig offentlige avgifter		10 791 318	13 856 986
Påløpt lønn, flexitid og feriepenge mv.		13 508 980	13 253 893
Forskudd fra oppdragsgivere		24 456 362	36 763 339
Annen kortsiktig gjeld		4 084 489	3 548 346
Sum kortsiktig gjeld		70 190 614	75 842 551
Sum gjeld		73 607 467	78 903 311
Sum egenkapital og gjeld		199 085 173	186 292 946



Balanse

Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen Norsk Senter For Samferdselsforskning
Oslo, 02.04.2024

Styret i Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen Norsk Senter For Samferdselsforskning

 Ola Henrik Strand nestleder	 Grethe Skunberg styremedlem	 Øyvind Fylling-Jensen styreleder
 Gunnel Fottland styremedlem	 Marit Brandtsegg styremedlem	 Paal Brevik Wangshness styremedlem
 Petter Christiansen styremedlem		 Erik Karl Tomas Svensson styremedlem



Indirekte kontantstrøm

Transportøkonomisk Institutt Stiftelsen Norsk Senter For Samferdselsforskning

	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	18 088 071	-547 387
Ordinære avskrivninger	1 526 952	1 662 980
Endring i pensjon	356 093	302 871
Endring i kundefordringer	4 717 632	-7 799 862
Endring i leverandørgjeld	8 929 478	3 855 031
Endring andre avsetninger	-993 545	-95 123
Endring oppdrag i arbeid	6 111 960	-5 078 274
Endring annen kortsiktig gjeld	-14 581 415	4 253 784
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	24 155 227	-3 445 980
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	1 396 377	5 729 974
Tilbakebetaling innskutt kapital	3 892 423	1 000 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	2 496 046	-4 729 974
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	26 651 273	-8 175 954
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnelse	96 438 115	104 614 069
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt	123 004 567	96 438 115
Netto endring	26 566 452	-8 175 954



Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på måletidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

Inntekter

Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres. Prosjektinntekter bokføres løpende i takt med registrerte timer og øvrige belastninger på prosjektene. Det avsettes for pågående ikke fakturerte prosjekter. Forskudd, hvor motytelsen ikke er levert, blir periodisert på gjeldsposten uopptjent.

Skatt

Stiftelse som ikke har erverv til formål er i utgangspunktet fritatt for formues- og inntektsskatt. I de tilfeller oppdragsforskning overstiger 50% av de totale driftsinntekter, beregnes det betalbar skatt av all driftsinntekter inklusive driftsinntekter som ikke har erverv til formål.

Skattekostnaden i resultatregnskapet i tilfelle ved full beregning omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet. Stiftelsen bokfører ikke utsatt skattefordel.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Vesentlige driftsmidler som består av flere betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Langsiktige investeringer

Langsiktige investeringer vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan forventes å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte og andre utdelinger er inntektsført samme år som det er avsatt i givers regnskap.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. For øvrige kundefordringer utføres en uspesifisert avsetning for å dekke forventet tap på krav.



Pensjoner - Hybridordning

Stiftelsen har hybridordning for sine ansatte. Hybridpensjon er en mellomløsning mellom ytelsespensjon og innskuddspensjon, og reguleres av tjenstepensjonsloven. Kostnaden til hybridordningen tilsvarer periodens premie til forsikringsselskapet og aktuarberegnes ikke.

Kortsiktige plasseringer

TØI plasserer overskuddslikviditet i markedsbaserte finansielle fond. Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter etter art

	2023	2022
Grunnbevilgning fra NFR	20 618 085	20 247 000
Prosjektinntekter innland	145 586 682	132 216 905
Prosjektinntekter utland	16 208 513	12 225 399
Andre inntekter	338 666	290 811
Sum driftsinntekter	182 751 946	164 980 115
Direkte prosjektutlegg	-35 367 220	-33 826 966
Sum netto driftsinntekter	147 384 726	131 153 149



Note 2 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader

	2023	2022
Lønninger	85 688 286	76 481 813
Arbeidsgiveravgift	13 983 037	12 479 807
Avtalefestet pensjon	1 583 116	1 466 690
Pensjonskostnader	10 261 030	10 139 722
Andre ytelser	2 398 374	1 874 328
Lønn, honorar ikke ansatte	1 088 768	1 006 227
Sum	115 002 611	103 448 587

Selskapet har i 2023 sysselsatt 94 årsverk mot fjorårets 86

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets hybridpensjon tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelser til ledende personer

	Direktør	Styret
Lønn og feriepenger, samt styrehonorar	1 797 955	686 150
Pensjonskostnader	226 932	0
Naturalytelser	17 161	0
Sum	2 042 048	686 150

Det bekreftes at stiftelsen har styreansvarsforsikring. Forsikringen dekker ansvar for formuetap for krav fremsatt mot sikrede i forsikringsperioden som følge av en ansvarsbetingede handling eller unnlattelse hos sikrede i egenskap av daglig leder, styremedlem, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i stiftelsen. Forsikringen dekker ikke skade på personer eller eiendeler. Forsikringsavtalens hovedforfall er 1 januar og løper i 12 måneder.

Stiftelsen har etter beslutning av styret innført en generell overskuddsdeling som gjelder alle ansatte. I den avtalen inngår også ledende ansatte. Ledende ansatt har utover dette ingen avtale om bonus eller annen prestasjonsbasert avlønning.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2023 utgjør kr 112 300 ekskl. mva. I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 8 200 ekskl. mva.



Note 3 Anleggsmidler

	Bedriftshytte	Inventar og innredning	IT utstyr	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.23	4 665 092	6 383 283	7 525 345	18 573 720
+ Tilgang kjøpte driftsmidler			1 396 377	1 396 377
= Anskaffelseskost 31.12.23	4 665 092	6 383 283	8 921 722	19 970 097
Av- og nedskrivninger pr. 01.01.23		5 752 585	5 530 302	11 282 887
+ Årets ordinære avskrivninger		192 279	1 334 673	1 526 952
= Av- og nedskrivninger pr. 31.12.23		5 944 864	6 864 975	12 809 839
Bokført verdi 01.01.23	4 665 092	630 699	1 995 043	7 290 833
+ Tilgang i året			1 396 377	1 396 377
- Årets avskrivning og nedskrivning		192 279	1 334 673	1 526 952
= Bokført verdi 31.12.23	4 665 092	438 419	2 056 747	7 160 258
Økonomisk levetid		3-10 år	3 år	
Avskrivningsplan	Ingen	Lineær	Lineær	

Note 4 Finansinntekter /-kostnader

Finansinntekter omfatter renteinntekter på plassering i bank, fonds, kursgevinster, valutagevinster og renter på lån til ansatte. Finanskostnader utgjør rentekostnader, valutatap og kurstap på plasserte midler i aksjer og fond.

	2023	2022
Finansinntekter		
Renteinntekter	929 633	184 311
Agiogevinst	603 050	326 151
Utbytte Oslo Science Park AS	0	10 121 550
Positiv verdiregulering investeringer og avkastning rentedel	12 634 577	0
Realisterte gevinster ved innløsning av aksjer.	85 955	
Sum finansinntekter	14 253 214	10 632 012
Finanskostnader		
Annen rentekostnad	863	6 782
Garantikostnad bank	52 730	82 250
Disagio	187 804	190 746
Negativ verdjustering investeringer og tap rentefond	323 096	9 481 417
Sum finanskostnader	564 494	9 761 195
Sum finansposter	13 688 720	870 817



Note 5 Finansielle instrumenter (omløpsmidler)

	Anskaffelseskost	Bokført verdi	Markedsverdi	Urealisert gevinst / tap
Likviditet				
Likviditetsfond	7 526 854	7 647 191	7 647 191	120 337
Klientkonto DNB	122 707	122 707	122 707	0
Sum	7 649 561	7 769 898	7 769 898	120 337
Obligasjoner og aksjer				
Obligasjoner	14 913 299	15 408 560	15 408 560	495 261
Globale og norske aksjer	57 719 682	69 609 464	69 609 464	11 889 782
Sum obligasjoner	72 632 981	85 018 024	85 018 024	12 385 043
Sum totalportefølje	80 282 542	92 787 922	92 787 922	12 505 380

Finansielle instrumenter er verdsatt til virkelig verdi. Virkelig verdi er fastsatt ihht. verdier som er observerbar i markedet på balansedagen. Finansielle instrumenter er forvaltet av Industrifinans.

Plasserte midler er fordelt på 2 kategorier:

Strategiske satsninger	74 330 122	86 665 275	86 665 275	12 335 153
Bufferportefølje	5 952 420	6 122 647	6 122 647	170 227
Sum totalportefølje	80 282 542	92 787 922	92 787 922	12 505 380



Note 6 Skatt

Årets skattekostnad	2023	2022
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	0	0
Endring i utsatt skattefordel	0	0
Skattekostnad ordinært resultat	0	0
Skattepliktig inntekt:		
Resultat før skatt	18 088 071	-547 387
Permanente forskjeller	-17 159 381	-27 916
Endring i midlertidige forskjeller	1 083 512	575 303
Anvendelse av fremførbart underskudd	-2 012 202	0
Skattepliktig inntekt	0	0
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
Sum betalbar skatt i balansen	0	0

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller

	2023	2022	Endring
Varige driftsmidler	-1 086 596	-973 200	113 396
Fordringer	-814 023	-200 000	614 023
Avsetninger pensjon mv	-3 416 853	-3 060 760	356 093
Sum	-5 317 472	-4 233 960	1 083 512
Akkumulert fremførbart underskudd	-11 499 005	-13 511 207	-2 012 202
Inngår ikke i beregningen av utsatt skattefordel	16 816 477	17 745 167	928 690
Utsatt skattefordel (22 %)	0	0	0

I henhold til god regnskapsskikk balanseføres ikke utsatt skattefordel.

Begrensning av skatteplikt for institusjon som ikke har erverv til formål mv

Andel av omsetning relatert til forskning utført på vegne av oppdragsgiver (oppdragsforskning) for 2023 utgjør 28% mot fjorårets 31%. I de tilfeller oppdragsforskning overstiger 50% av de totale driftsinntekter, beregnes det betalbar skatt av alle driftsinntekter inklusive driftsinntekter som ikke har erverv til formål. Stiftelsen er fritatt formuesskatt.

Note 7 Egenkapital

	Grunnkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 31.12.2022	30 000 000	77 389 635	107 389 635
Årets resultat		18 088 071	18 088 071
Pr 31.12.2023	30 000 000	95 477 706	125 477 707



Note 8 Eiendeler i Oslo Science Park AS mm.

Anleggsakjer	Eierandel	Verdi 31.12.2022	Tilbakebetalt innskutt kapital/ verdijustering	Bokført verdi 31.12.2023
Aksjer Oslo Science Park AS	25 %	36 926 646	-3 572 423	33 354 224
Aksjer Oslo Science Park AS II	4 %	4 304 001	-320 000	3 984 001
Aksjer Arribatec Group SA		519 149	-140 083	659 232
Aksjer Fotefar Tech AS		3 000		3 000
		41 752 796		38 000 457

Det er ingen endringer i stiftelsens eierandel i Oslo Science Park I og II i 2023. Reduksjon av kostpris på aksjene i Oslo Science Park I og II skyldes at mottatte utbytter er klassifisert som tilbakebetaling av innskutt kapital.

Bokført egenkapital i Oslo Science Park AS II AS hvor TØI har en eierandel på 4% er kr. 95 MNOK pr 2022
Bokført egenkapital i Oslo Science Park AS AS hvor TØI har en eierandel på 25 % er kr. 36 MNOK pr 2022.

Note 9 Prosjekter i arbeid og kundefordringer

Prosjekter i arbeid

	2023	2022
Prosjekter i arbeid	20 885 099	26 368 059
Potensiell avsatt tap på nasjonale og internasjonale prosjekt	-1 654 000	-1 025 000
Sum langsiktige fordringer	19 231 099	25 343 059

Kundefordringer

	2023	2022
Kundefordringer	10 306 826	14 410 435
Potensielt avsatt tap på kundefordringer	-814 023	-200 000
Sum kundefordringer	9 492 803	14 210 435

Note 10 Bank og plasseringer

Bankinnskudd pr 31.12.2023 er på kr 29 557 412, hvorav kr 4 588 054 er skyldig skattetrekk. Stiftelsen har etablert en bankgarantiordning med DNB for løpende skyldig skattetrekk.

Note 11 Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld er avsatt administrasjonsreserve for pensjon.